

Sygnatura akt IV U 318/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 05 lutego 2014 r.

Sąd Rejonowy w Jeleniej Górze Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Anna Staszkiwicz

Protokolant: Małgorzata Podkowska

po rozpoznaniu w dniu 05 lutego 2014 r. w Jeleniej Górze

sprawy z odwołania **S. C.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W.**

na skutek odwołania od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 10 października 2013 r. znak (...)

w przedmiocie zasiłku macierzyńskiego

zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 10 października 2013 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje **wnioskodawczyni** S. C. prawo do wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego od dnia 1 października 2013 roku do 31 marca 2014 roku.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni S. C. złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. z dnia 10.10.2013 r. odmawiającej jej prawa do wypłaty zasiłku macierzyńskiego za okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego od dnia 01.10.2013 r. do dnia 31.03.2014 r. Wnioskodawczyni zarzuciła błędną interpretację art. 183 § 1 i § 3 kodeksu pracy oraz art. 29 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz błąd w ustaleniach faktycznych. Wskazała, że powołane przepisy nie wskazują na to, w jakim okresie można się ubiegać o zasiłek macierzyński i złożyć wniosek o taki zasiłek. Przepisy art. 29 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 powołanej ustawy wskazują tylko na przypadki, kiedy jest to możliwe. Podniosła, że wskazują one na przyjęcie dziecka na wychowanie przez osobę ubezpieczoną, co miało miejsce w jej przypadku.

W odpowiedzi na odwołanie strona pozwana wniosła o oddalenie odwołania. Wskazała, że zaskarżoną decyzję wydano na podstawie art. 29 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa oraz art. 189 § 1 i 3 kodeksu pracy. Organ rentowy wskazał, że jak wynika z dokumentacji, wnioskodawczyni przyjęła dziecko na wychowanie w dniu 06.05.2013 r., zaś wniosek o udzielenie urlopu macierzyńskiego złożyła w dniu 16.09.2013 r., tj. cztery miesiące po przyjęciu dziecka na wychowanie. Strona pozwana podniosła również, że wzięła pod uwagę stanowisko Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z którym celem urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego jest stworzenie stabilnych warunków do budowania więzi rodzinnych i urlop ten powinien być wykorzystany niezwłocznie po spełnieniu przez pracownika przesłanek nabycia prawa do tego urlopu. Udzielenie pracownikowi urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego po upływie znacznego okresu od przyjęcia dziecka na wychowanie jest bezprzedmiotowe, niezależnie od przyczyn nie wykorzystania prawa do tego urlopu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Jest bezsporne, że od dnia 01 maja 2011 r. S. C. jest zatrudniona w Hotelu (...) Sp. z o.o. w Z.

Jest bezsporne, że S. C. w dniu 06 maja 2013 r. przyjęła na wychowanie F. C., który urodził się w dniu (...)

Wcześniej sytuacja w rodzinie S. C. była bardzo ciężka, a F. C. trafił do niej na wychowanie z dnia na dzień.

Dowód: zeznania wnioskodawczynie S. C. k. 13-13v;

S. C. złożyła w Sądzie Rejonowym w Zgorzelcu wniosek o ustanowienie jej rodziną zastępczą dla małoletniego F. C.. Postanowieniem z dnia 26 czerwca 2013 r., wydanym w sprawie o sygn. akt R. N. 294/13, Sąd Rejonowy w Zgorzelcu ustanowił dla F. C. rodzinę zastępczą w osobie S. C.. Postanowienie to uprawomocniło się w dniu 18 lipca 2013 r.

Dowód: kopia postanowienia z dnia 26 czerwca 2013 r. w aktach ZUS;

S. C. nie zdawała sobie początkowo sprawy z tego, że przysługuje jej prawo do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego i dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Otrzymywała w tej kwestii sprzeczne informacje. W lipcu 2013 r. rozpoczęła kurs dla rodziców zastępczych i dopiero wówczas dowiedziała się o swoich uprawnieniach, przy czym jeśli chodzi o urlop macierzyński, to był to wynik jej własnych dociekań. S. C. złożyła następnie wniosek o udzielenie jej urlopu macierzyńskiego od dnia 01 października 2013 r. Taką datę rozpoczęcia urlopu macierzyńskiego narzucił jej pracodawca twierdząc, że z uwagi na okres urlopowy nie ma innej możliwości.

Dowód: zeznania wnioskodawczynie S. C. k. 13-13v.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawczynie zasługiwało na uwzględnienie.

Strona pozwana oparła zaskarżoną decyzję odmawiającą wnioskodawczynie prawa do wypłaty zasiłku macierzyńskiego na treści przepisów art. 29 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U.2010.77.512) i art. 183 § 1 i 3 kodeksu pracy. Zgodnie z treścią przepisu art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy zasiłkowej, zasiłek macierzyński przysługuje ubezpieczonej, która w okresie ubezpieczenia chorobowego albo w okresie urlopu wychowawczego przyjęła na wychowanie dziecko w wieku do 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego - do 10 roku życia, i wystąpiła do sądu opiekuńczego w sprawie jego przysposobienia. W myśl ust. 5 tego artykułu, zasiłek macierzyński przysługuje przez okres ustalony przepisami Kodeksu pracy jako okres urlopu macierzyńskiego, okres dodatkowego urlopu macierzyńskiego, okres urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego lub okres dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, z zastrzeżeniem ust. 3 i 6.

Z kolei zgodnie z przepisami art. 183 § 1 kodeksu pracy, pracownik, który przyjął dziecko na wychowanie i wystąpił do sądu opiekuńczego z wnioskiem o wszczęcie postępowania w sprawie przysposobienia dziecka lub który przyjął dziecko na wychowanie jako rodzina zastępcza, z wyjątkiem rodziny zastępczej zawodowej, ma prawo do urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze:

- 1) 20 tygodni w przypadku przyjęcia jednego dziecka,
- 2) 31 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia dwojga dzieci,
- 3) 33 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia trojga dzieci,
- 4) 35 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia czworga dzieci,
- 5) 37 tygodni w przypadku jednoczesnego przyjęcia pięciorga i więcej dzieci

- nie dłużej jednak niż do ukończenia przez dziecko 7 roku życia, a w przypadku dziecka, wobec którego podjęto decyzję o odroczeniu obowiązku szkolnego, nie dłużej niż do ukończenia przez nie 10 roku życia. W myśl § 3 tego artykułu, pracownik ma prawo do dodatkowego urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego w wymiarze:

- 1) do 6 tygodni - w przypadku, o którym mowa w § 1 pkt 1,
- 2) do 8 tygodni - w przypadkach, o których mowa w § 1 pkt 2-5,
- 3) do 3 tygodni - w przypadku, o którym mowa w § 2.

Strona pozwana stała na stanowisku, że urlop na warunkach urlopu macierzyńskiego powinien być wykorzystany niezwłocznie po spełnieniu przez pracownika przesłanek nabycia prawa do tego urlopu. Z uwagi na to, że wnioskodawczyni nie złożyła wniosku o wykorzystanie tego urlopu niezwłocznie po przyjęciu dziecka na wychowanie, nie przysługiwał jej zasiłek macierzyński w oparciu o treść powyższych przepisów.

W ocenie Sądu, nie sposób zgodzić się z takim stanowiskiem strony pozwanej. Z odpowiedzi na odwołanie wynika, że strona pozwana wydając zaskarżoną decyzję oparła się na stanowisku Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej, zgodnie z którym celem urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego jest stworzenie stabilnych warunków do budowania więzi rodzinnych i urlop ten powinien być wykorzystany niezwłocznie po spełnieniu przez pracownika przesłanek nabycia prawa do tego urlopu. Udzielenie pracownikowi urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego po upływie znacznego okresu od przyjęcia dziecka na wychowanie jest bezprzedmiotowe, niezależnie od przyczyn nie wykorzystania prawa do tego urlopu. Należy jednak zauważyć, że jest to tylko pewne stanowisko, opinia nie mająca charakteru wiążącego przy wydawaniu decyzji administracyjnych. Ponadto z przytoczonej w odpowiedzi na odwołanie treści tego stanowiska wynika, że urlop ten powinien, a nie bezwzględnie musi być wykorzystany niezwłocznie po spełnieniu przez pracownika przesłanek nabycia prawa do tego urlopu. Każda z sytuacji ubiegania się o tego rodzaju urlop musi być zatem rozpatrywana indywidualnie. Należało jednocześnie przyznać rację wnioskodawczyni, że żaden z przepisów wskazanych przez stronę pozwaną, jako podstawa wydania zaskarżonej decyzji, nie wskazuje w jakim terminie musi być złożony wniosek o udzielenie urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego, aby urlop ten mógł być skutecznie wykorzystany i aby osoba ubiegająca się o taki urlop mogła otrzymywać w czasie jego trwania zasiłek macierzyński.

W ocenie Sądu, wnioskodawczyni składając zeznania na rozprawie, w sposób przekonujący i wiarygodny przedstawiła okoliczności, dlaczego złożyła wniosek o przyznanie jej tego urlopu po dłuższym okresie czasu od przyjęcia dziecka na wychowanie i dlaczego określiła, jako datę rozpoczęcia tego urlopu dzień 01 października 2013 r. Wnioskodawczyni wskazała bowiem, że przyjęcie dziecka na wychowanie odbyło się z dnia na dzień z uwagi na ciężką sytuację w rodzinie. Wnosić z tego należy, że nie było to wcześniej w żaden sposób planowane. Wnioskodawczyni zeznała zresztą, że kwestia pozostania przez nią rodziną zastępczą spadła na nią nagle. Nie od razu również uzyskała informację o tym, że może skorzystać z urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego. Ponadto moment rozpoczęcia urlopu został uzależniony decyzją pracodawcy, który wskazał datę 01 października 2013 r. jako możliwą do rozpoczęcia przez wnioskodawczynię urlopu. Z dokumentów zgromadzonych w aktach ZUS wynika przy tym, że po raz pierwszy wnioskodawczyni składała wniosek o udzielenie jej urlopu na warunkach urlopu macierzyńskiego już w lipcu 2013 r., a nie jak wskazuje strona pozwana dopiero we wrześniu 2013 r.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności należało stwierdzić, że w stosunku do wnioskodawczyni zostały spełnione wszystkie przesłanki wymienione w art. 29 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia z dnia 25.06.1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, uprawniające ją do zasiłku macierzyńskiego w okresie wskazanym w zaskarżonej decyzji.

Powyższe okoliczności skutkowały zmianą zaskarżonej decyzji i orzeczeniem jak w wyroku (art. (art. 477¹⁴ § 2 kpc).